

Contents

Bevezetés

Telepítés

Javaslatok

Tanítási módszer

Lecke választás

Párbeszéd

Kiejtési gyakorlat

Opciók

Feladatok

Súgó menük

Lecke statisztika

Problémamegoldás

Bevezetés

Általános leírás

A TaLk to Me csomag

Telepítés

Hangkártya

A mikrofon

Fejhallgató vagy hangszórók

Windows

A Talk to Me telepítése

TALKTOME. INI

A Talk to Me futtatása

A TaLk to Me eltávolítása

Javaslatok

Alaputasítások

Tippek

Mikrofon

Fejhallgató vagy hangszórók

Tanítási módszer

Nyelvek

Témák

Módszertan

Kiejtésének javítása

Lecke választás

Indítás

Párbeszéd

Indítás

Általános alapelvek

Válaszadás

Rendelkezésre álló funkciók

Jobboldali egérgomb

Módozatok

Kiejtési gyakorlat

Nehézségi szint

Kiejtési gyakorlat

Indítás

Mondatválasztás

Válaszadás

Rendelkezésre álló funkciók

Módozatok

Meghallgatás és elisméltés

Utánzás

A felvétel meghallgatása

Pontozás

Egy rész kiválasztása

Statisztika

Opciók

Indítás

Hangerő beállítás

Nehézségi szint

A szövegek megjelenítése

Betűtípusok

Válaszra várva

Háttérzaj

Rendszerinformáció

Feladatok

Indítás

Szóasszociáció

Mondat-kiegészítés

Szórend

Akasztófa

Diktálás

Súgó menük

Megjelenés

Szoftver súgó

Információ

Fordítás

Lecke statisztika

Indítás

Értelmezés

Problémamegoldás

Nem hallok semmit!

A hangminőség rossz!

A számítógép egyáltalán nem hall engem!

A számítógép nem hall engem rendesen!

Nem tudom futtatni a TaLk to Me-t!

Nem tudom telepíteni a TaLk to Me-t!

Mindig alacsony pontszámot kapok!

Rossz a kép minősége!

Válaszaimat párbeszédkor nem fogadja el a gép!

Általános leírás

A **TaLk to Me** olyan nyelvtanulást segítő program, mely a számítógép és felhasználója közötti **tényleges párbeszéd**en alapul.

E tanítási módszer megalkotását a legfejlettebb hangfeldolgozási technológia tette lehetővé.

A **TaLk to Me** program a szóbeli készségek fejlesztésére helyezi a fő hangsúlyt. Több kifejezés gyakorlása után a **TaLk to Me** elemzi az Ön által mondottakat, értékeli kiejtését, segítve a minél gyorsabb előrehaladását.

De ez nem minden. Ha már kellőképpen elsajátította a kifejezéseket, értelmes **TaLk to Me** párbeszédbe építheti be őket. Amint tapasztalni fogja, valós szituációk szerepelnek a programban pl. a repülőtéren, a bankban, a postán stb.

Nem fenyeget az egyhangúság veszélye, mivel mindig több válaszból válogathat. Ezáltal minden szituációt több tucat változatban gyakorolhat.

A TaLk to Me csomag

A **TaLk to Me** csomag a következőkből áll:

- Egy CD-ROM;
- E kézikönyv.

A CD tartalmazza a szoftvert, a telepítésre vonatkozó utasításokat, valamint a leckéket (*szöveg, hang, szókincs, képek stb.*) az adott nyelvnek, szintnek és témasornak megfelelően.

Hangkártya

A **TaLk to Me** működtetéséhez hangkártya szükséges.

A számítógép típusától függően a hangkártyát vagy már beépítették az alaplapba, vagy külön kell beszerezni. Az utóbbi esetben Önnek kell behelyeznie a kiegészítő slotba. Általában azonban a legtöbb multimédia számítógép már tartalmazza a hangkártyát.

A **TaLk to Me** minden 16-bites Windows-alapú hangkártyával kompatibilis.

Lehet, hogy a hangkártyát telepíteni kell. Ez úgy történik, hogy a hang drivereket a merevlemezre kell tölteni és a Windows-t ennek megfelelően újrakonfigurálni.

Nagyon fontos, hogy a hangkártya installálását leíró kézikönyv utasításait betartsuk

Ha a beszédfelismerés nem megfelelő és folyamatosan alacsony pontszámot ér el, ennek két oka lehet: vagy rossz minőségű mikrofont használ vagy rossz helyre csatlakoztatta, esetleg valami nem érintkezik megfelelően. Ilyenkor hangja rögzítéséhez használja a Windows eszköztárát. Ha a mikrofon nincs megfelelően csatlakoztatva, vagy torz lesz a felvétel vagy egyáltalán nem készül felvétel.

A mikrofon

A mikrofon dugóját illesszük a hangkártya megfelelő csatlakozójába. Általában négy csatlakozó közül választhatunk:

- Mikrofon bemenet.
- "Line in" bemenet.
- Fejhallgató/hangszóró kimeneti csatlakozó.
- "Line out" kimenet.

Győződjön meg arról, hogy a dugót a megfelelő csatlakozóba illesztette-e.

Fejhallgató vagy hangszórók

Ismételje meg a mikrofonnál leírt műveletet.

Hangszórójának típusa (erősítő vagy anélküli) meghatározza, hogy a hangszóró kimenetre vagy a line out kimenetre kell csatlakoztatni. Nézze meg a leírását.

Illessze a fejhallgató/hangszóró dugóját a megfelelő kimenetbe pl. „fejhallgató/hangszóró kimenet”.

A gyenge minőségű hangot okozhatja a rossz minőségű fejhallgató/hangszóró vagy a bemenetbe nem megfelelően illesztett dugó, esetleg érintkezési hiba.

Windows

A Windows-t megfelelően kell installálni és konfigurálni ahhoz, hogy a **TaLk to Me** hibátlanul működjön.
A legfőbb követelmény az SVGA mód, a hangkártya és elegendő memória.

Tartalom:

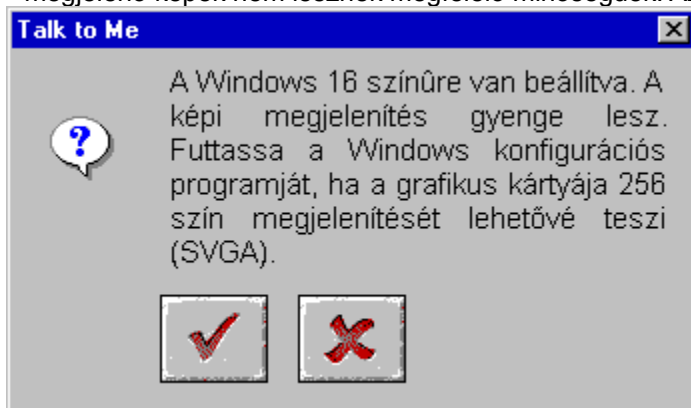
Grafikus kártya és SVGA képernyő

A hangkártya

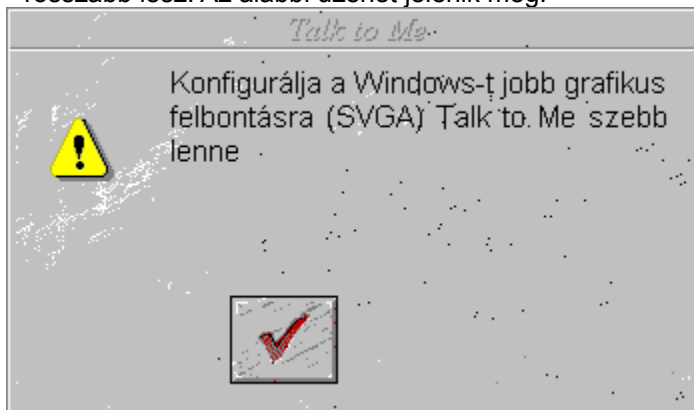
Memória

Grafikus kártya és SVGA képernyő

A **TaLk to Me** program számára a 65536 színt tartalmazó true colour megjelenítés az ideális, azonban egy 800x600-as vagy 1024x768-as felbontású képernyő 256 színnel is megfelel. Ha az Ön Windows konfigurációja 16 színű megjelenítésre van állítva (EGA/VGA mód), a párbeszédés szituációk közben megjelenő képek nem lesznek megfelelő minőségűek. Az alábbi üzenet jelenik meg a képernyőn.

Ha a Windows 640x480-as vagy kisebb felbontásra van konfigurálva, a **TaLk to Me** képi megjelenése rosszabb lesz. Az alábbi üzenet jelenik meg:

Amennyiben a fenti üzenetek valamelyike jelenik meg és grafikus kártyája legalább 512 kB memóriával rendelkezik, megváltoztathatja a beállításokat, hogy javítson a megjelenítés minőségén. Ehhez nézze meg grafikus kártyájának kézikönyvét vagy kövesse az alábbi utasításokat, Windows verziótól függően.

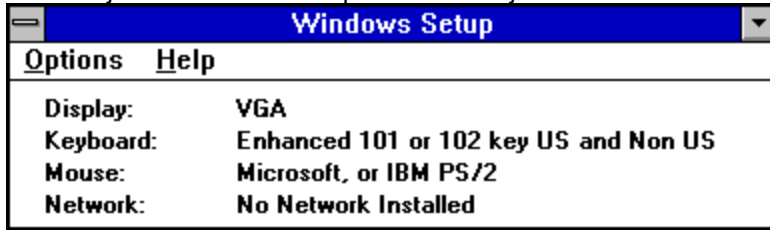
Tartalom:

[Lépésről-lépésre utasítások Windows 3.1-hez](#)

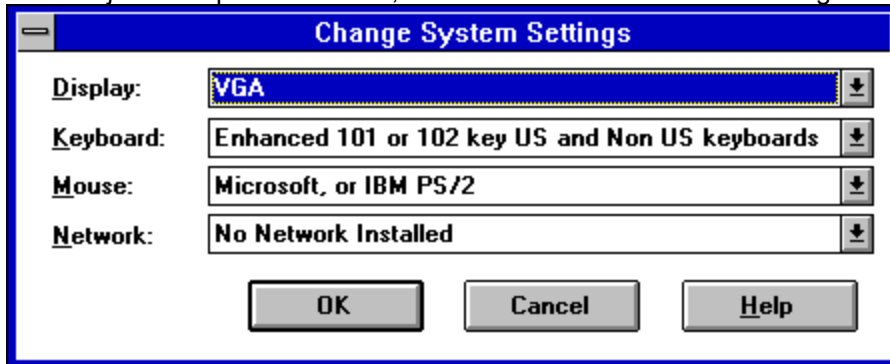
[Lépésről-lépésre utasítások Windows 95-höz](#)

Lépésről-lépésre utasítások Windows 3.1-hez

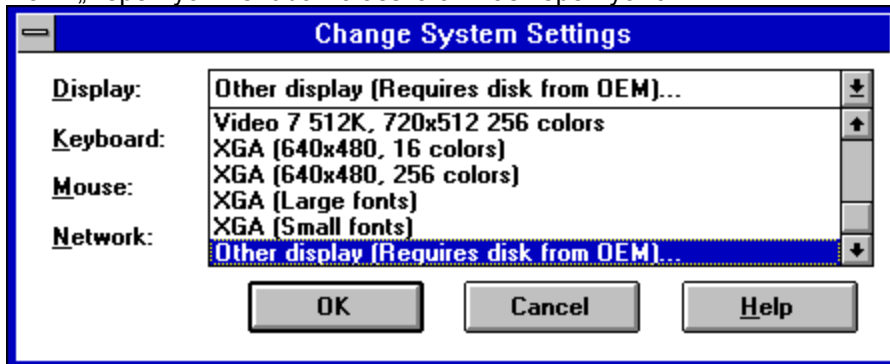
1. Menjen a Windows Setup-ba. Ezt a Fájlmenedzser "Fő" ablakából teheti meg.

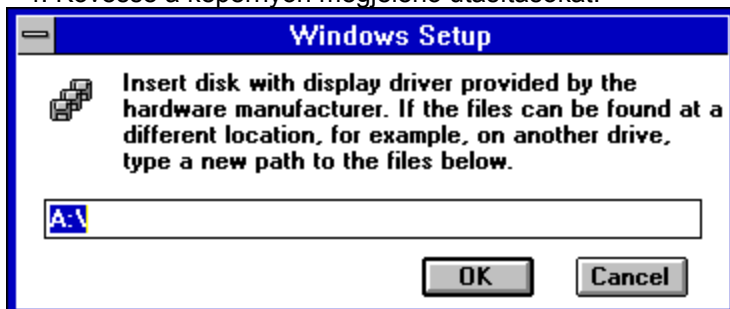
2. Menjen az "Opciók" menübe, kattintson a "Rendszerbeállítás megváltoztatása" pontra.

3. A „Képernyő” menüből válassza a "Más képernyő"-t.

4. Kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat.

Lépésről-lépésre utasítások Windows 95-höz

1. A képernyő üres részén kattintson a jobboldali egérgombra.

2/ Válassza a „*Tulajdonságok*”-at a megjelenő menüből.

3/ A „*Képernyő tulajdonságok*”-ban, kattintson a „*Beállítások*”-ra.

4/ A „*Munkasztal*”-ban állítsa be a pixelek számát (640x480; 800x600; 1024x768), a „*Színek*”-ben pedig a színek számát (16; 256; 65536,...).

A hangkártya

A program bármilyen 16-bites Windows-kompatibilis hangkártyával használható.

Ha a Windows-t és vele a **TaLk to Me** programot problémamentesen akarja működtetni, a kártyát megfelelően kell installálni. A hangkártyákat általában egy vagy két installációs lemezzel együtt hozzák forgalomba, amelyek tartalmazzák a szükséges fájlokat ahhoz, hogy a kártya a Windows programmal együttműködjön. Olvassa el hangkártyája leírását és a Windows dokumentációját is.

Miután befejezte a telepítést, használja a normál "*Hangrögzítés*"-t az eszköztárból, hogy kipróbálja, vajon a hangkártyája megfelelően működik-e Windows alatt.

Csatlakoztassa a mikrofont és a fejhallgatót/hangszórót, készítsen felvételt a hangjáról és hallgassa meg a felvételt. Ha a felvételen tiszta a hangja, a hangkártya megfelelően lett installálva. Ha nem, kövesse a hangkártya használati utasításában foglalt tanácsokat.

Memória

A **TaLk to Me** működtetéséhez legalább 8MB memória szükséges. Ha Önnek csak 4MB memóriával rendelkező számítógépe van, azt javasoljuk, mellőzze más alkalmazások használatát, csökkentse a rezidens programok számát és ne használjon disk cache-t a **TaLk to Me** használatakor.

Ha azonban legalább 8MB memória áll rendelkezésére, legalább 1MB cache memória használatát javasoljuk (pl. *SmartDrive*, ha 5.0-ás vagy újabb MS-DOS verziója van).

Windows dokumentáció

A Windows kézikönyv segítségével meggyőződhet arról, hogy az összes alkalmazást a megfelelő módon használja.

A Talk to Me telepítése

Windows 95 alatt

Windows 3.1 alatt

Windows 95 alatt

Helyezze a **TaLk to Me** CD-t a CD-ROM meghajtóba. Néhány másodpercen belül automatikusan megkezdődik az installálás.

Windows 3.1 alatt

Helyezze a **TaLk to Me** CD-t a CD-ROM meghajtóba.

A Programkezelőben kattintson a „*Futtat*” opcióra, mely a fájl menüben található. Írja be a D:\-t (vagy más, CD-ROM drive-jának megfelelő azonosítót), utána SETUP. Nyomja meg az Enter-t vagy kattintson az OK gombra az installációs program indításához.

A telepítő program első lépésben arra kér választ, hogy melyik könyvtárba kívánja a **TaLk to Me**-t telepíteni (az alapértelmezett könyvtár a TALKTOME).

Ezt követően kéri a CD-ROM drive elérési útját, és kéri a minimális nehézségi szint megadását.

Ha az 1-es szintet választja, a **TaLk to Me** gyakorlatilag minden válaszát el fogja fogadni, még akkor is, ha azok értelmetlenek vagy rossz kiejtéssel mondja őket.

Ha ennél többet vár el önmagától, egyszerűen válasszon egy nehezebb szintet. A TALKTOME.INI fájlban belül is változtathat szintet. (lásd TALKTOME.INI).

A **TaLk to Me** installálásához legalább 8 MB szabad helyre van szükség a merevlemezen.

TALKTOME. INI

A telepítés során a **TaLk to Me** bemásolja a TALKTOME.INI fájlt a Windows könyvtárba.

Ez a fájl tartalmazza a **TaLk to Me** működtetéséhez szükséges paramétereket - *felhasználói nyelv, alap nehézségi fok stb.* - ezek az installálás során kerülnek beállításra.

A TALKTOME.INI egy standard szövegfájl, így beállításai bármikor megváltoztathatók.

A Talk to Me futtatása

A **TaLk to Me**-t úgy futtathatja, hogy vagy a megfelelő ikonra kattint vagy elindítja a programot (TALKTOME.EXE).

A TaLk to Me eltávolítása

A **TaLk to Me** merevlemezről történő eltávolításához kattintson a megfelelő ikonra (UNINSTALL).

Alaputasítások

Miután megtörtént a **TaLk to Me** telepítése, kezdődhet a „külföldi utazás”.

Annak érdekében, hogy a program megelégedésére szolgáljon, kérjük tartsa be a következő alaputasításokat:

Helyezze magát kényelembé

Ha fejhallgatót használ, győződjön meg arról, hogy megfelelően használja.

Állítsa be a mikrofont, lehetőleg két centiméterre a szájától, kissé félredöntve, hogy ne lélegezzen közvetlenül bele.

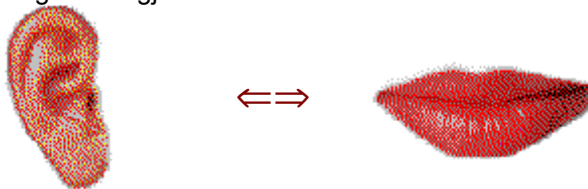
Csak a hangjelzés után beszéljen

Ön és a számítógép között főleg verbális kommunikáció zajlik; csak akkor beszéljen, ha a számítógép választ vár.

Ha a „Szöveg” opciót választotta a "Válaszra várva" beállításnál (lásd Opciók), a következő üzenet jelenik meg a képernyő alján:

Beszéljen...

Ha az „Animáció” opciót választotta, a következő képek fognak megjelenni:

Most Önön a sor. Ha az első pillanattól kezdve a leírtaknak megfelelően jár el, a számítógéppel történő kommunikációja sokkal természetesebb lesz:

Ha már hozzászokott a számítógép használatához, olyan természetesen fog vele beszélgetni, mintha egy másik emberrel beszélgetne.

- A hangjelzés után beszéljen (ha ezt az opciót választotta);
- Ne beszéljen mással, miközben a számítógéppel beszél;
- Próbáljon meg egyedül, csendes környezetben dolgozni. Ha ez nem lehetséges, használjon megfelelő mikrofont (lásd Mikrofon);
- Ne kapkodjon és beszéljen tisztán. Lehetőleg folyamatosan beszéljen. Beszéljen megfelelő hangerővel;
- Mindig a felajánlott válaszlehetőségek közül válasszon;
- Hosszabb mondatok esetén megfelelő sebességgel beszéljen - ne feledje, hogy csak 4 másodperc áll rendelkezésére.

És végül, engedje el magát és legyen természetes. Próbálja a lehető legpontosabban utánozni a mintát, hogy elsajátítsa minden mondat helyes kadenciáját, hangsúlyát és kiejtését.

Tippek

- A nehézségi szint beállítása bármikor megváltoztatható. Ha Ön teljesen kezdő, az 1-es nehézségi szintet válassza. Ezen a szinten a számítógép szinte valamennyi választát elfogadja akkor is, ha a kiejtése rossz.

MEGJEGYZÉS : Mielőbb térjen át a nehezebb szintekre azért, hogy ne a rossz kiejtés rögzüljön!

- A kiejtés gyakorlásakor minél pontosabban próbálja utánozni a mintát; minél jobban megközelíti azt, annál több pontot kap.
- Bátran játsszon a hangjával, még akkor is, ha az esetleg mesterkéltnek tűnik; erőfeszítését a számítógép hamarosan magas pontokkal jutalmazza.
- A visszajátszás során koncentrálhat egy szó vagy mondat bizonyos részére is; így módon csiszolhatja kiejtését és fény derülhet a problémát okozó részekre.

Mikrofon

A mikrofon alapvető eszköz a beszéd felismerés folyamatában.

A rossz minőségű mikrofon torzítja hangját, ezért a **TaLk to Me** nem fogja felismerni, amint mond, pontszáma folyamatosan alacsony lesz.

Irányérzékeny mikrofon használatát javasoljuk (pl. SHURE SM10A) zajos környezetben (nagy termekben, kiállításokon, nyelvi laborokban stb.). Az ilyen mikrofonok kevésbé érzékenyek a nem kívánt háttérzajra (más emberek beszéde, stb.), így több tanuló dolgozhat egyszerre anélkül, hogy zavarnák egymást.

A közönséges mikrofonok nem így működnek, ezért csak zajmentes környezetben használhatók, ahol csak a tanuló hangját hallhatja a számítógép.

Fejhallgató vagy hangszórók

A választás azon múlik, hogy hol használja a programot.

Fejhallgató

A fejhallgató segítségével úgy tanulhat, hogy nem zavarja környezetét. Fejhallgatót leggyakrabban nyelvi laborokban, multimédia központokban, közös irodákban stb. használnak.

Hangszórók

A hangszórót olyan környezetben használhatja, ahol nem zavar másokat (pl. otthonában, zárt helyiségben). Így a legkényelmesebb a **TaLk to Me** program használata.

A hangszóró és a fejhallgató műszaki paramétereit megtalálja azok leírásában; a hangkártya gyártója feltünteti az ajánlott fejhallgató és hangszóró típusát. Bizonyosodjon meg arról, hogy kompatibilisek.

Nyelvek

A **TaLk to Me** nyelvoktató programmal már tanulhatunk angolul, spanyolul, franciául, németül és olaszul; előkészületben vannak más nyelvek is.

Két nyelvet alkalmaz a program, ügyeljen a különbségre:

- Az egyik nyelv az, amelyen a tanuló utasítást ad a számítógépnek.
- a másik nyelv pedig a tanított idegen nyelv.

Néhány nyelv két változatban kapható (pl. brit/amerikai angol). A különbség fontos, ha a beszédfelismerésre és a kiejtés értékelésére gondolunk.

Témák

Minden lecke egy adott témát dolgoz fel.

Módszertan

A **TaLk to Me** nagyon sokrétű nyelvoktató program. Kiválóan alkalmazható az iskolai nyelvoktatásban, az egyéni tanulás során, kiejtésünk javítására stb.

Az alábbiakban egy lehetséges óravázlat látható:

I - Leckeválasztás

Válassza ki a kívánt leckét.

II - Könnyű párbeszéd

A nehézségi fokot állítsa a legalacsonyabb szintre; így módon a számítógép könnyen elfogadja válaszait. Egyszerű párbeszédet folytathat a számítógéppel és megismerheti az adott témát anélkül, hogy túl nagy erőfeszítést kellene tennie.

III - Nehezebb párbeszéd

A „nehézségi szint”-et állítsa magasabbra és kezdje újra a párbeszédet. A számítógép már nem fogja elfogadni a rosszul kiejtett mondatokat.

Ekkor a kiejtési gyakorlatok segítségével javíthat kiejtésén.

IV - Kiejtés, utánzás

E gyakorlat a mintamondatok meghallgatásából és elisméltéséből áll. Minden alkalommal pontszámot kap, így ellenőrizheti fejlődését.

A legtöbb esetben a hallottak pontos utánzása már néhány alkalom után jelentősen javít a kiejtésén. Ezután visszatérhet a megkezdett párbeszédhez.

Ha úgy érzi, hogy nagyobb figyelmet akar fordítani kiejtésére, további lehetőségei is vannak:

V - Kiejtés, begyakorlás

A további gyakorlás során használhatja a grafikus eszközöket, megismételheti a hallottakat, részekre bonthatja a kifejezéseket, és pontszámának figyelemmel kísérése is hasznos lehet.

A Tanítási módszer fejezet szolgál további részletekkel arról, hogyan használhatja ezeket az eszközöket.

VI - Visszatérés a párbeszédhez

Amint kijavította kiejtési hibáit, visszatérhet a párbeszédhez. Ha további nehézségei adódnának, használja a rendelkezésre álló gyakorlatokat.

VII - Párbeszéd, nehezebb szint

A párbeszédnek nehézségét az alábbi módokon fokozhatja:

- Ha magasabb szintre emeli a nehézségi fokot, a **TaLk to Me** csak a jó vagy tökéletes kiejtést fogadja el. A gyakorlat során törekedjen arra, hogy maximális pontszámot érjen el, ami azt jelenti, hogy nagyon pontosan utánozta a mintaként megadott kiejtést.
- A beállítás megváltoztatásával (lásd [Opciók](#)) módja van arra, hogy a másik beszélő szövegét

eltüntesse a képernyőről, így javítva hallás utáni értését.

- A beállítás megváltoztatásával lehetősége van arra is, hogy a lehetséges válaszokat eltüntesse a képernyőről. Ez esetben a memóriájára kell hagyatkoznia, így a párbeszéd mondatai jobban rögzülnek.

A szituáció nyújtotta lehetőségeket úgy tudja teljesen kihasználni, ha az összes lehetséges választ kipróbálja.

Kiejtésének javítása

Kiválasztott egy mondatot és javítani szeretni kiejtését. Természetesen lehetséges az is, hogy a kezdetben 1 ponttal jutalmazott kiejtését 7 pontot érő kiejtéssé javítsa, de azt tanácsoljuk, hogy inkább tartsa be a fokozatosság elvét, így jutva 2-ről 3-ra, stb.

Hogyan javíthatja kiejtését a **TaLk to Me** segítségével?

I - Utánzás

Ezen az elven alapul a **TaLk to Me**.

A kisgyerek is úgy tanul meg beszélni, hogy elismétli, amit hall. Egyéves kora körül, amikor elkezd beszélni, elsőként az "mama" és "papa" szavakat mondja ki, ami nem meglepő, hiszen a szülők ezeket a szavakat ismételtetik gyerekeiknek, abban a reményben, hogy ezeket fogja elsőként utánozni. Első próbálkozásra ezek a szavak kicsit sután hangzanak ("ma", "pa"), de a gyakori ismételtetés után egyre jobban ejtik ki a szavakat. A gyerek az összes alapszót ily módon sajátítja el.

2-3 éves korára a gyermek jelentős szókincsre tesz szert. Mivel a szülők fáradhatatlanul javítják még az egyszerű szavak kiejtését is, gyermekük kiejtése hamarosan tökéletessé csiszolódik. A nehezebb szavak kiejtésének elsajátítása több időt vesz igénybe.

Az idegen nyelvet tanuló is hasonló helyzetben van, csak esetében az anyanyelvi beszélő veszi át a szülő szerepét. Ez az anyanyelvi beszélő (pl. a tanár, a BBC kommentátora, az au pair, bárki, akivel külföldi tartózkodása során találkozik) mintaként szolgál a tanuló számára.

A **TaLk to Me** anyanyelvi környezetet teremt azáltal, hogy mintamondatokat ad meg, melyeket meghallgathat és utánozhat.

Egy hang egyszerű utánzása is javít kiejtésén.

II - Pontszám

A **TaLk to Me** aszerint pontozza Önt, hogy kiejtése mennyire közelíti meg a mintaként megadott verziót.

Javíthatja kiejtését egy adott mondat ismételtetésével (változtatgatva az intonáción, a hangsúlyon és a ritmuson) mindaddig, amíg pontszáma nem javul. Ez jelzi, hogy kiejtése fokozatosan közelít a modellhez.

III - Grafikus megjelenítés

A számítógép minden mondatot grafikusán megjelenít, a hang intenzitását az idő függvényében ábrázolva.

A felső képen a mintamondat, az alsón pedig saját verziójának grafikus megjelenítése látható.

Ily módon láthatja is a saját hangját:

É szó Ê É csend Ê

..Ces.....fa.....laises.....sont....vrai.....ment.....a..brup.....tes!

"Ces falaises sont vraiment abruptes!"

Ezt a mondatot részekre lehet tagolni és az egyes hangokat grafikusán megjeleníteni:

- "Ces" (ezek) az első hang, amit a számítógép rögzít, az első blokkban látható.
- "falaises" (sziklák) a második blokkban látható. A "fa" és a "laises" szótag közötti szünet világosan látszik.
- "sont" (vannak) a harmadik blokkban látható. Sokkal kisebb mint a többi tagolás, mivel az "s" gyenge hangzó, különösen, amikor "ont" hang követi.
- "vraiment" (valóban) a negyedik blokkban látható. A "vrai" és "ment" szótagok közötti kapcsolat nyilvánvaló.
- "abruptes" (meredek) képe a mondat végén lévő három rövid blokk. A rövid szünet az „a” és "brup" között, valamint a hosszabb szünet a "brup" és a "tes" között szemmel látható.

Ha összehasonlítja a két grafikus megjelenítés közötti különbséget, jól láthatóvá válnak a problémás helyek.

IV - Ismételt meghallgatás

Mivel a merevlemez tárolja az összes kísérletét, bármikor visszajátszhatja a saját változatát, akár csak a mintát.

Itt az „összehasonlító hallgatásról” van szó, ami ugyanaz a módszer, amit a hagyományos nyelvi laborokban és a szalagos hanganyagon alapuló tanítás során használnak. A legtöbb nyelvoktató szoftver ugyanezen az elven alapul.

Ez esetben a szöveghallgatás az egyetlen eszköze arra, hogy különbséget tegyen a minta és a saját változata között.

V - A mondat egy részének meghallgatása

A mondat egy adott részére is koncentrálnak, az egér segítségével kijelölve azt. A kurzort állítsa a kívánt rész elejére, nyomja meg az egér billentyűjét és tartsa lenyomva, amíg az egér mutatójával a kiválasztott rész végére nem ér.

..Ces.....fa.....laises.....sont....vrai.....ment.....a..brup.....tes!

Nagyon egyszerűen összehasonlíthatja a saját verzióját a mintával. Kijelölheti a "sont vraiment" részt és megfigyelheti a hang, a szöveg és a képi megjelenítés közötti kapcsolatot.

Megközelítés

Az Ön célja az, hogy megtalálja a különbséget saját verziója és a minta között. A alábbiak szerint járjon el:

- Figyelje meg a képi megjelenítésen a két változat közötti különbséget.
- Jelölje ki a problémás szakaszok egyikét és hallgassa meg azt újra. Próbálja megfigyelni, hogy hol tért el az eredetitől.
- Koncentráljon erre a részre és próbálkozzon többfajta kiejtéssel. A mondat többi részét ugyanolyan módon ejtse mint korábban. Ha egy ponttal magasabb pontszámot ér el, már jelentős a fejlődés.
- Jelölje ki a mondat egy másik nehéz részét és járjon el a hármas pontban leírtak szerint, amíg elégedett nem lesz.

Indítás

Egyszerűen válassza a "Lecke" pontot a főmenüből.

A **TaLk to Me** ekkor megjeleníti az összes rendelkezésre álló leckét. Kattintson a megfelelő helyre.

Talk to Me - Leckeválasztás			
Nyelv:	Szint:	Név:	Leírás:
Angol	Kezdő	By the seaside	Summer holidays by the sea.
Angol	Kezdő	Buying food	
Angol	Kezdő	By the seaside	

Első kép

Ha az "Első kép"-et kéri, megjelennek a kiválasztott leckék első képei.

Lassabb számítógépeken az első képek megjelenítése lelassítja a választás folyamatát.

Kattintson a **Mégsem** gombra, ha nem kéri a leckét.

Kattintson az **OK** gombra, ha a háttérszínnel kiemelt leckét választja.

Indítás

Ha el akarja indítani a párbeszédet:

- válassza a "*Párbeszéd*" opciót a főmenüből,

vagy

- kattintson a megfelelő ikonra.

Megjegyzés! A párbeszéd nem indítható el addig, amíg nem választ leckét.

A párbeszédet elkezdheti:

- az elejéről,
- bármely részétől,
- egy kiválasztott kérdéstől.

Megjegyzés: az ablak jobb felső sarkában folyamatosan látható az éppen aktuális kérdés száma.

Ha a párbeszéd egy bizonyos részét kívánja kiválasztani, válassza a megfelelő részt.

Ha egy bizonyos kérdésnél kívánja elkezdni a párbeszédet, hasonlóan járjon el.

Most már nekivághat!

Általános alapelvek

A **TaLk to Me** hétköznapi/üzleti helyzeteket modellez, oly módon, hogy párbeszédet tesz lehetővé Ön és a számítógép között.

A számítógép képernyőjén a szituációhoz kapcsolódó fényképet láthat, majd a számítógép feltesz egy kérdést és felkínál számos válaszlehetőséget, melyek közül Ön választ egyet.

A **TaLk to Me** zöld színnel jelöli meg választát és ha szükséges, más üzenettel is kiegészítheti azt. A párbeszéd a kiválasztott válaszok alapján kerül modellezésre.

Talk to Me - Párbeszéd

By the seaside Summer holidays by the sea.

Számítógép üzenet:

Kérdés: 01 Rész: 1

A friend has just called in. You are unfortunately very busy... But what are you doing?

Válaszok:

I'm packing!

We are leaving.

I'm closing the last suitcase!

A párbeszéd a következőket tartalmazza:

- Kérdés: a kérdés szövege a képernyő jobb felső részén jelenik meg, miközben az elhangzik.
- Kép: néhány kérdéshez a szituációhoz kapcsolódó fénykép is tartozik. Ezek a párbeszéd szövegétől balra láthatók.
- A tanuló válasza: a kérdés elhangzása után a tanuló válaszol. A válaszlehetőségek a képernyő jobb alsó részén láthatók.
- A számítógép üzenetei: ha a számítógép felismerte a választ, a TaLk to Me üzenhet ennek jelzésére. Az üzenet a jobb felső részen jelenik meg.
- A párbeszéd kialakulása: miután a tanuló válaszolt és megjelent a számítógép üzenete, a

párbeszéd a következő kérdéssel folytatódik. A tanuló által adott válasz befolyásolja a párbeszéd menetét. Számos variáció lehetséges.

Válaszadás

A következő néhány tanács segíthet abban, hogy a megfelelő módon válaszoljon:

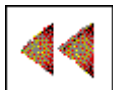
- Várja meg a sípjel elhangzását: A **TaLk to Me** nem fogadja el a választ, ha túl korán beszél.
- Válaszadás közben ne tartson szünetet: Ha szünetet tart, a **TaLk to Me** automatikusan befejezettnek tekinti a válaszadást és megkezdi a válasz kiértékelését.
- A kiválasztott nehézségi szinttől függően a számítógép kétféle módon reagál: vagy nem fogadja el a választ, vagy tévesen értelmezi azt. A több mint fél másodperces hallgatást a **TaLk to Me** szünetnek tekinti.
- Utánozza a kiejtési mintát: a nehézségi szint emelésével egyre jobb kiejtést kell produkálnia, hogy a gép elfogadja azt. Gyakorláshoz használja a kiejtési gyakorlatot.
- Korlátozott beszékidő: legfeljebb 4 másodperc áll rendelkezésére. Hosszabb mondatok esetén igyekeznie kell, különben a számítógép félbeszakítja válaszát.
- Válasszon a lehetséges válaszok közül: ha az 1-es nehézségi szintet választja, a **TaLk to Me** minden választ elfogad, még akkor is, ha azoknak nincs értelme vagy rosszul ejtette ki őket.

Rendelkezésre álló funkciók

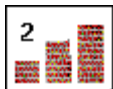
A következő funkciókat használhatja a párbeszéd alatt; csak kattintson rá a megfelelő gombra.

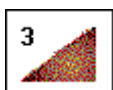
- Lépés a következő kérdésre: az aktuális kérdést félbeszakíthatja és közvetlenül rátérhet a következőre.

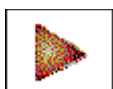
- Visszalépés az előző kérdésre: most is figyelmen kívül hagyhatja az aktuális kérdést és visszaléphet az előzőhöz.

- Hangerő szabályozás: ezt használhatja a hangerő változtatására; a hangerő szintjét a funkció ikonja grafikusán is megjeleníti.

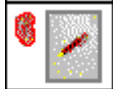
- Nehézségi szint: erre az ikonra kell rákattintania, ha a nehézségi szintet akarja megváltoztatni. A beállított szint megjelenik az ikonon.

- Szünet: a programot megállíthatja a minta elhangzása alatt vagy a saját válasza előtt is. Ismételt rákattintással a lecke folytatható.

- Nyelvtani és szókincs feladatok: a feladatokat (asszociáció, hiányzó szavak, szórend, akasztófa és diktálás) ezekkel az ikonokkal indíthatja.

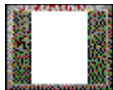
- Szoftver súgó: ezzel az ikonnal indítható.

- Szoftver információ: erre az ikonra kattintva kaphat információt a jobboldali egérgomb segítségével elérhető funkciókról.

- Kilépés : erre a gombra kattintva kilép a párbeszédből és visszajut a TaLk to Me főmenübe.

Egyes funkciók nem mindig állnak rendelkezésre. Ekkor a gombok nem működnek.

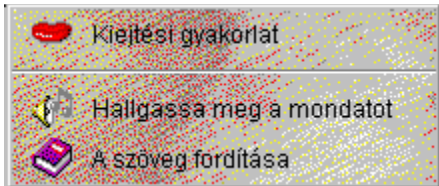
Jobboldali egérgomb

A jobboldali egérgombra kattintva három különböző, esetfüggő menüt kap, attól függően, hogy az egér mutatója éppen hol áll.

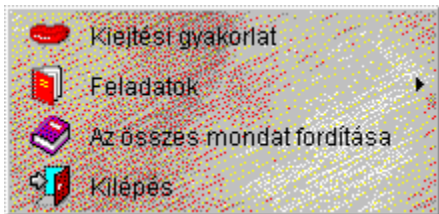
- Ha az egér mutatója egy kérdésen áll, akkor:

- meghallgathatja a kérdés hangfelvételét.

- Ha az egér mutatója egy válaszon áll, akkor:

- elindíthatja a kiejtési gyakorlatot;
- meghallgathatja a válasz hangfelvételét;
- megkaphatja a szöveg fordítását (ha e funkció a vásárolt verzióban rendelkezésre áll).

- Ha az egér mutatója a képernyő más részén áll, akkor:

- indíthatja a kiejtési gyakorlatot;
- futtathatja a nyelvtani és szókincs gyakorlatokat;
- elérheti a lexikai segítséget (ha e funkció a vásárolt verzióban rendelkezésre áll);
- megkaphatja az összes szöveg fordítását (ha e funkció a vásárolt verzióban rendelkezésre áll);
- kiléphet.

Módozatok

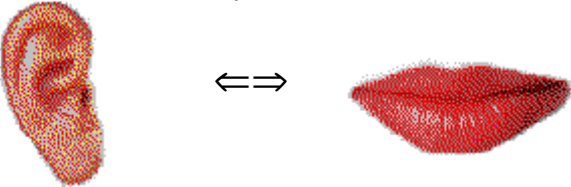
Három különböző párbeszéd módozat létezik:

- A kérdés/számítógép üzenet *lejátszása*.
- *Várakozás* a válaszra.
- *Szünet*, ha szükséges.

Ha a „Szöveg” opciót választotta „Válaszra várva” beállításnál (lásd Opciók), a következő üzenet jelenik meg a képernyő alján:

Beszéljen...

Ha az „Animáció” opciót választotta, a következő ábrák fognak megjelenni:

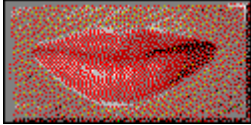
E gyakorlat célja, hogy a párbeszédhez szükséges mondatokat begyakorolja.

Bármikor elérheti ezeket, ha gondja támad, vagyis ha a **TaLk to Me** nem fogadja el az Ön verzióját.

Kiejtési gyakorlat

A kiejtési feladat ezután lejátssza a mintát, amit meghallgathat és elismételhet. Próbáljon meg minél több pontot szerezni. Használja ki az összes funkciót teljesítménye javításához (lásd [Kiejtési gyakorlat](#)).

A gyakorlathoz a következő módon férhet hozzá:

- helyezze az egér mutatóját valamelyik válaszra, nyomja meg a jobboldali egérgombot és válassza a „Kiejtési gyakorlat”-ot.
- kattintson valamelyik felajánlott mondatra.
- helyezze az egér mutatóját a képernyő valamely más része fölé (kivéve a kérdéseket), nyomja meg a jobboldali egérgombot és válassza a „Kiejtési gyakorlat”-ot.

További részleteket a [Kiejtésének javítása](#) című részből tudhat meg.

Nehézségi szint

A kiválasztott nehézségi szint a gyakorlat alapvető fontosságú eleme, ettől függ ugyanis, hogy a számítógép mennyire szigorúan bírálja el válaszait.

A szintet 1-től 7-ig tudja beállítani.

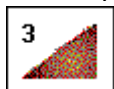
A nehézségi szint **csökkentésével** a **TaLk to Me** kevésbé lesz szigorú, így több választ fogadja el.

A nehézségi szint **emelésével** a **TaLk to Me** szigorúbb lesz és csak a jól vagy tökéletesen kiejtett válaszokat fogadja el.

Közvetlen kapcsolat van a választott nehézségi szint és a kiejtési feladat során megszerzett pontszám között. (Megj.: a pontszám nem jelenik meg a párbeszéd alatt).

Nehézségi szint *alatti* pontszám ==> nem elfogadható, a párbeszéd nem folytatható.

Nehézségi szint *feletti* pontszám ==> elfogadható, a párbeszéd folytatható.

Kattintson erre az gombra, ha a nehézségi szintet a párbeszéd elindítása előtt akarja beállítani.

Az 1-es nehézségi szinten a számítógép az összes választ elfogadja, még akkor is, ha azoknak nincs értelme vagy rosszul ejtette ki őket.

Megjegyzés: Ne használja ezt a funkciót arra, hogy a problémás területeket megkerülve a következő kérdésre lépjen. Ha nehézségei vannak, használja a kiejtési gyakorlatot. Ne módosítsa a nehézségi szintet a párbeszéd során.

A **TaLk to Me** telepítésekor **beállíthatja** a minimális nehézségi szintet. A **TaLk to Me** nem engedi, hogy e szint alá menjen (ez nagyon megkönnyítené a dolgát!).

Értéke a TALKTOME.INI fájlban található a Windows könyvtárban. Az installációt követően itt változtatható meg.

Indítás

A gyakorlat indítása:

- Válassza a "Kiejtés"-t a főmenüből,

vagy

- kattintson a megfelelő ikonra.

Megjegyzés! A párbeszéd nem indítható el addig, amíg nem választ leckét.

A párbeszéd belülről vagy a megfelelő ikonra, vagy a válaszlehetőségek egyikére történő kattintással érhető el.

Mondatválasztás

A kiejtési gyakorlat során ki kell jelölnie azt a mondatot, amit gyakorolni kíván.

Talk to Me - Kiejtési gyakorlat

Modell: A bucket.

Az:

- A bucket.
- A shrimping net.
- And Cynthia's duck?
- And she uses all our things!
- Because it's the summer holidays!
- But it's a change.
- Can you see the sea?
- Can't I read my paperback?
- Come here first.
- Do we have the sunscreen?
- Don't go too far. Promise me.
- Don't put them there!
- Don't touch it, it will sting!
- Facing the sea!
- Go and see your Mum!
- Have you caught a shark?
- Have you got your bikini?
- I also have a trailer.

Elfogadási Szint

No.: Pontszám:

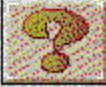
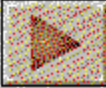
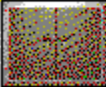
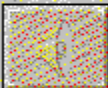
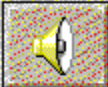
Próbálkozások:

Visszautasítva:

Max. pontszám:

Átlag:

Min. pontszám:

Ezt három módon teheti meg:

- Rátérhet erre a gyakorlatra közvetlenül a párbeszédből, oly módon, hogy rákattint az egyik válaszlehetőségre és így mindjárt a kiválasztott mondatot gyakorolhatja.
- Elérheti a gyakorlatot a párbeszédből oly módon is, hogy a képernyő bármely részén (kivéve a kérdések és válaszok mezőit) a jobboldali egérgombra kattint.
- A főmenüből is elérhető a gyakorlat, ilyenkor a leckében előforduló mintegy 100 mondat közül választhat.

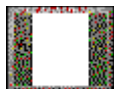
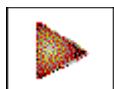
Válaszadás

Az következő néhány jótanács segítséget nyújt a feladat során:

- Várja meg a sárga jel elhangzását: A TaLk to Me nem fogadja el a választ, ha túl korán beszél.
- Válaszadás közben ne tartson szünetet: Ha szünetet tart, a TaLk to Me automatikusan befejezettnek tekinti a választ és megkezd a válasz értékelését. A pontszáma ezért alacsonyabb lesz a megérdemelnél. A TaLk to Me a több mint fél másodperces hallgatást szünetnek tekinti.
- Korlátozott beszékidő: legfeljebb 4 másodperc áll rendelkezésére. Hosszabb mondatok esetén igyekeznie kell, különben a számítógép félbeszakítja a választ.

Rendelkezésre álló funkciók

- **Más mondat választása:** bármikor választhat új mondatot.
- **Egy már elhangzott saját mondatának kiválasztása:** Összes elhangzott mondata megtalálható a merevlemezen, így bármikor visszamehet, meghallgathatja bármelyik előző próbálkozását, megnézheti pontszámát és hangjának grafikus megjelenítését. Egyszerűen válassza ki a felsoroltak közül azt a mondatot, amit újra meg akar hallgatni.
- **A mondat egy részének kiválasztása:** A **TaLk to Me** alapértelmezésben automatikusan lejátsza az egész mondatot (az Ön mondatát éppúgy mint a mintát), de a mondat egy részét is kiválaszthatja gyakorlás céljából.
- **A minta lejátszása:** ezt a funkciót akkor válassza, ha újra meg akarja hallgatni a mintát. Ne feledje, ha a mondat egy részét kijelölte, a számítógép csak ezt a részt ismétli meg.
- **Saját verziójának lejátszása:** ezt a funkciót akkor válassza, ha újra meg akarja hallgatni a saját verzióját. Ne felejtse el, ha a mondat egy részét kijelölte, a számítógép csak ezt a részt ismétli meg.
- **Megállítás:** a program megállítható a mintamondat közben vagy a válaszadás előtt. Ha folytatni kívánja a leckét, ismét kattintson erre az gombra.
- **Kilépés:** kilép a kiejtési gyakorlatból visszatér a **TaLk to Me** főmenüjéhez vagy a párbeszédhez.

Módozatok

Háromféle módozat létezik:

- Saját verziója/a modell *lejátszása*.
- A megismétlendő mondatra történő *várakozás*.
- *Szünet*, szükség szerint.

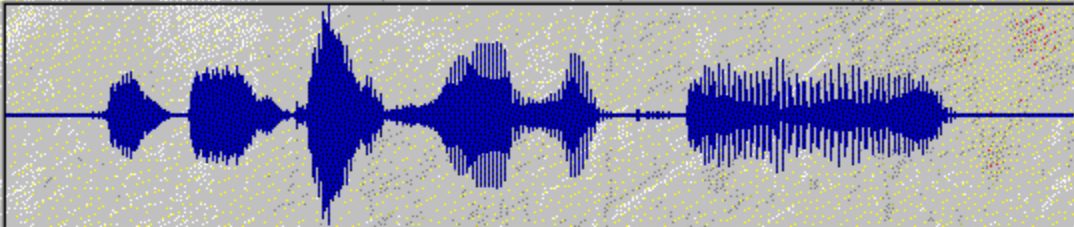
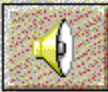
Meghallgatás és elisméltés

A **TaLk to Me** lejátsza a kiválasztott mintát, Ön elismélti azt, majd a számítógép 1-től 7-ig terjedő pontszámmal értékel. A **TaLk to Me** szükség esetén többször is elismélti a mintát.

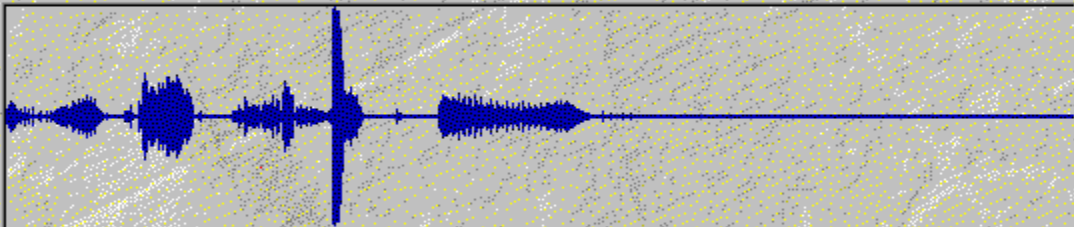
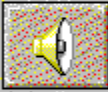
Bármikor **megállíthatja** a programot vagy **kiléphet** belőle.

Talk to Me - Kiejtési gyakorlat

Modell: **Have you got your bikini?**

Az Ön kiejtése: ■■■■■■

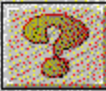
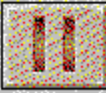
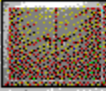
Elfogadási Szint

No.	Elfogadási Szint	Pontszám
01	■	
02	■	
03	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■
04	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Beszéljen...

Próbálkozások: 4
Visszautasítva: 0

Max. pontszám: ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Átlag: ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Min. pontszám: ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Utánzás

A **TaLk to Me** az utánzás elvén alapul.

A Kiejtésének javítása rész segít abban, hogyan használható az utánzás a kiejtés javítására.

A pontozási rendszer is a hű utánzáson alapul - minél pontosabban utánozza a mintát, annál magasabb pontszámot kap.

A felvétel meghallgatása

A mintát többször is meghallgathatja. Saját próbálkozásait is visszajátszhatja, mivel azokat a számítógép a merevlemezen tárolja.

A számítógép megjeleníti az előző próbálkozásait és az arra kapott pontszámokat. A kurzor fel és le mozgatásával választhat közülük.

Kattintson rá a kiválasztott mondatára és láthatóvá válik annak grafikus megjelenítése.

Kattintson rá duplán, ha nem csupán „láttni”, hanem hallani is kívánja.

01	■	
02	■ ■	
03	■ ■ ■	■ ■ ■ ■
04	■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■
05	■ ■ ■	■ ■ ■ ■

Pontozás

Minden kísérletének pontszáma (1 - 7) a grafikus megjelenítés felett látható, a képernyő alján látható piros négyzetek szintén válaszának értékelésére szolgálnak (1 négyzet = 1 pont stb.).

Ha pontszáma azonos az elfogadhatóság szintjével vagy felette van, a grafikus megjelenítés színe ugyanolyan lesz mint a mintáé.

Ha azonban pontszáma alacsonyabb az elfogadhatóság szintjénél, a grafikus megjelenítés színe más lesz.

A **TaLk to Me** a kiejtési minta és az Ön válasza közötti különbség alapján pontoz.

Javíthatja kiejtését egy adott mondat ismételtetésével (változtatva az intonáción, a hangsúlyon és a ritmuson) mindaddig, amíg pontszáma nem javul. Ez jelzi, hogy kiejtése egyre közelebb kerül az eredetihez.

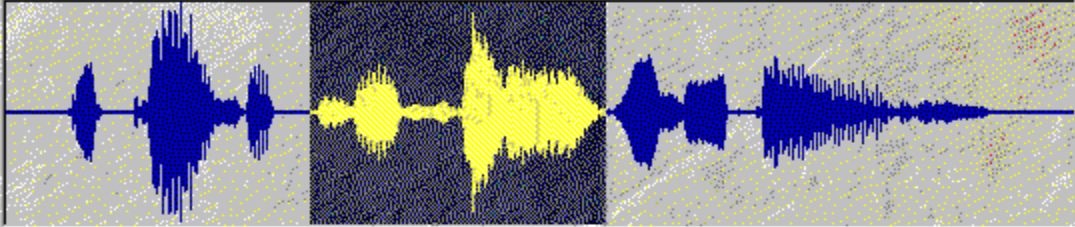
Nincs szükség arra, hogy egy férfi tanuló női hangot utánozzon. Csak a ritmust, intonációt, stb. utánozza.

Egy rész kiválasztása

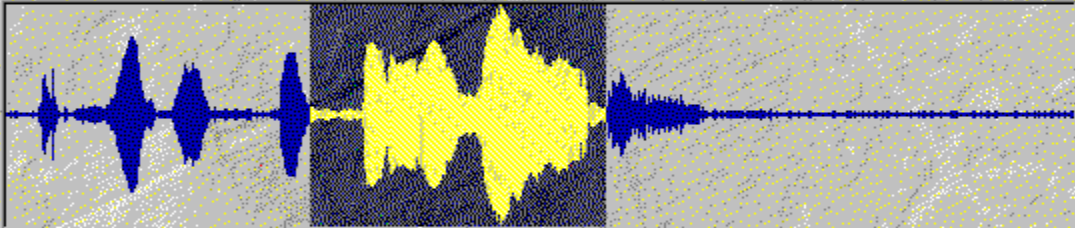
A **Talk to Me** automatikusan teljes egészében lejátssza a mintát illetve az Ön verzióját. Előfordulhat azonban, hogy az adott mondatnak csak egy részét kívánja kiválasztani.

Talk to Me - Kiejtési gyakorlat

Modell:

Az Ön kiejtése: ■■■■■■

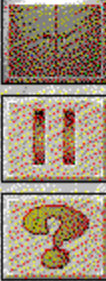
Elfogadási Szint

No.	Pontszám:
01	■■■■■
02	■■■■■
03	■■■■■
04	■■■■■
05	■■■■■

Beszéljen...

Próbálkozások: 5
Visszautasítva: 0

Max. pontszám: ■■■■■
Átlag: ■■■
Min. pontszám: ■

A kiválasztás a következőképpen történhet:

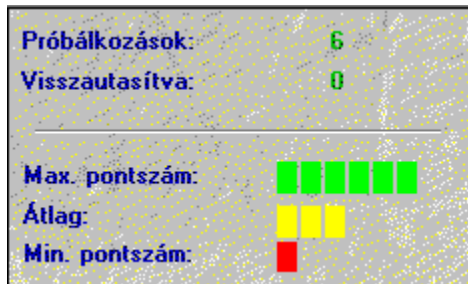
- helyezze az egér mutatóját a kiválasztott rész elejére,
- kattintson az egér baloldali gombjával,
- mozgassa a kurzort miközben a gombot lenyomva tartja,
- engedje fel a gombot, amikor az egér mutatója a kiválasztott rész végére ért.

Így csak a mondat kiválasztott részét hallgatja meg.

Statisztika

A képernyő alján látható kis doboz folyamatosan megjeleníti a következő információkat:

- a kísérletek száma a kiejtési gyakorlat során,
- a sikertelen kísérletek száma: *nem várta meg a sípjel elhangzását, túl hosszan vagy túl hangosan válaszolt stb.*
- a legmagasabb pontszám,
- az összes elfogadott válasz átlagpontszáma,
- a legalacsonyabb pontszám.

Indítás

A főmenüből válassza az "*Opciók*"-at, ha ellenőrizni vagy megváltoztatni kívánja a beállításokat.

Bizonyos beállításokhoz közvetlenül a párbeszédéből is hozzáférhet, pl. *nehézségi szint* és *hangerő*.

Hangerő beállítás

Ha növelni kívánja a hangerőt, kattintson rá a jobboldali nyílra vagy mozgítsa jobbra a szabályozó gombot.

Ha csökkenteni kívánja a hangerőt, kattintson rá a baloldali nyílra vagy mozgítsa balra a szabályozó gombot. A hangerő szintje az ablak középső részében látható.

Ha megfelel a új hangerő, kilépés előtt kattintson rá az **OK** gombra. Ha az előző szintet kívánja megtartani, kattintson a **Mégsem** gombra.

Nehézségi szint

A nehézségi szint beállítása lehetővé teszi az Önnek megfelelő vagy az Ön által elérni kívánt szint beállítását (lásd [Kiejtési gyakorlat](#) fejezet).

Ha növelni kívánja a nehézségi szintet, kattintson rá a jobboldali nyílra vagy mozdítsa jobbra a szabályozó gombot.

Ha csökkenteni kívánja a nehézségi szintet, kattintson rá a baloldali nyílra vagy mozdítsa balra a szabályozó gombot. A új szint az ablak középső részében látható.

Ha megfelel a új szint, kilépés előtt kattintson rá az **OK** gombra. Ha az előző szintet kívánja megtartani, kattintson a **Mégsem** gombra.

A szövegek megjelenítése

A párbeszéd alatt három szövegablak látható:

- Kérdés: a kérdés szövege a jobb felső részen látható, miközben a minta elhangzik.
- A tanuló válasza: a kérdés elhangzása után válasszon ki egyet a képernyő jobb alsó részén látható válaszok közül és azt mondja.
- A számítógép üzenete: miután a **TaLk to Me** elfogadta válaszát, a kérdés felett megjelenhet egy üzenet.

A párbeszéd során a fenti három fajta szöveg jelenhet meg a képernyőn.

A fenti három típus (kérdések, válaszok, számítógép üzenetek) baloldalán megjelenő jel mutatja, hogy a párbeszéd szövege olvasható lesz-e a párbeszéd közben.

Ha a jel nem látható, a szöveg sem fog megjelenni.

Betűtípusok

A párbeszéd alatt négy különböző típusú szöveg jelenhet meg:

- Kérdés: a kérdés szövege a képernyő jobb felső részén látható, miközben a minta elhangzik.
- A tanuló válasza: a minta meghallgatása után válasszon a képernyő jobb alsó sarkában látható válaszok közül egyet, és azt mondja.
- A számítógép üzenete: miután a TaLk to Me felismerte választát, a kérdés felett megjelenhet egy üzenet.
- Hibaüzenet: A TaLk to Me a képernyő alján üzenettel hívja fel a figyelmét arra, hogy nem a megfelelő módon válaszolt.

A szöveg megjelenítésekor használt betűtípus attól függ, hogy a fent említett négy szövegtípus közül melyikről van szó.

Mindegyik szövegtípushoz többféle betűtípus és méret közül válogathat.

Miután kiválasztotta a betűtípust és méretet, az ablak jobb oldalán ezzel a betűtípussal és mérettel egy példa jelenik meg.

Válaszra várva

Szöveges vagy képi üzenet közül választhat.

Háttérzaj

A **TaLk to Me** elemzi annak a környezetnek a háttérzaját, ahol a programot használja és ehhez igazítja a hangfelismerést.

Megj: ne beszéljen, ne érjen hozzá a mikrofonhoz és ne keltsen semmilyen más zajt, miközben a **TaLk to Me** a háttérzaj szintjét méri (kb. 1 másodperc).

E funkció segítségével tud különbséget tenni a **TaLk to Me** egy csendes környezet és egy zajosabb között; akkor alkalmazza ezt, ha úgy érzi, hogy a beszédfelismerés romlott (pontszáma erőteljesen csökkent).

Rendszerinformáció

Az opció segítségével információt kaphat számítógépének konfigurációjáról.

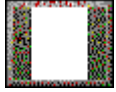
Információhoz juthat grafikus kártyájáról, hangkártyájáról, valamint a processzor sebességéről.

Indítás

Ha el akarja indítani a feladatokat, válassza a "*Feladatok*" opciót a főmenüből.

A megfelelő ikonra rákattintva elindíthatja a feladatot a párbeszéd bármely pontjáról.

Bármikor kiléphet, kérheti a választ vagy a feladat helyes megoldását, rákattintva az alábbi gombok valamelyikére:

Kilépés

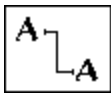

Válasz

Javítás

Szóasszociáció

E feladat során a két oszlopban található szavakat/kifejezéseket kell összepárosítani.

Helyezze az egér mutatóját az első szóra, nyomja le az egér gombját és tartsa lenyomva, amíg az összekötő vonalat a másik oszlopban található párjához nem húzza.

Mondat-kiegészítés

A hiányzó részeket egészítse ki a képernyő alján található szavakkal/kifejezésekkel.

Helyezze az egér mutatóját a kiválasztott szóra, kattintson rá és tartsa a gombot lenyomva, amíg a szót a megfelelő helyre nem húzza.

Szórend

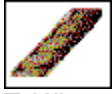
Ebben a feladatban a felső dobozban megadott összekevert szavakból a megfelelő szórend alkalmazásával értelmes mondatot kell alkotnia az alsó dobozban.

Helyezze az egér mutatóját a kiválasztott szóra, kattintson rá és tartsa a gombot lenyomva, amíg a megfelelő szórendet kialakítva értelmes mondatot nem alkot.

Ha duplán kattint a szóra, akkor az automatikusan a sorban következő helyre kerül.

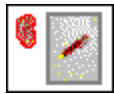
Akasztófa

Találja meg a körülírt értelmes szót alkotó betűket.

Figyelem! Csak korlátozott számú kísérlete van. Egy betű kiválasztásához helyezze az egér mutatóját a kiválasztott betűre és kattintson rá.

Diktálás

Gépelje be a hallott szöveget.

Megjelenés

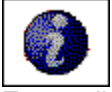
Háromfajta segítség áll rendelkezésre: *szoftver, információ és fordítás (szöveg és mondatok)*.

Szoftver sűgő

Erre az ikonra kattintva a szoftver használatára vonatkozó segítséget kaphat.

Információ

Erre az ikonra kattintva a jobboldali egérgomb használatára vonatkozó segítséget kapunk.

Fordítás

Erre az ikonra kattintva a szöveg fordítását kapja (amennyiben a vásárolt verzió rendelkezik e funkcióval).

Indítás

A lecke statisztikát úgy érhetjük el, hogy a „Lecke statisztika”-t választjuk a Főmenüből.

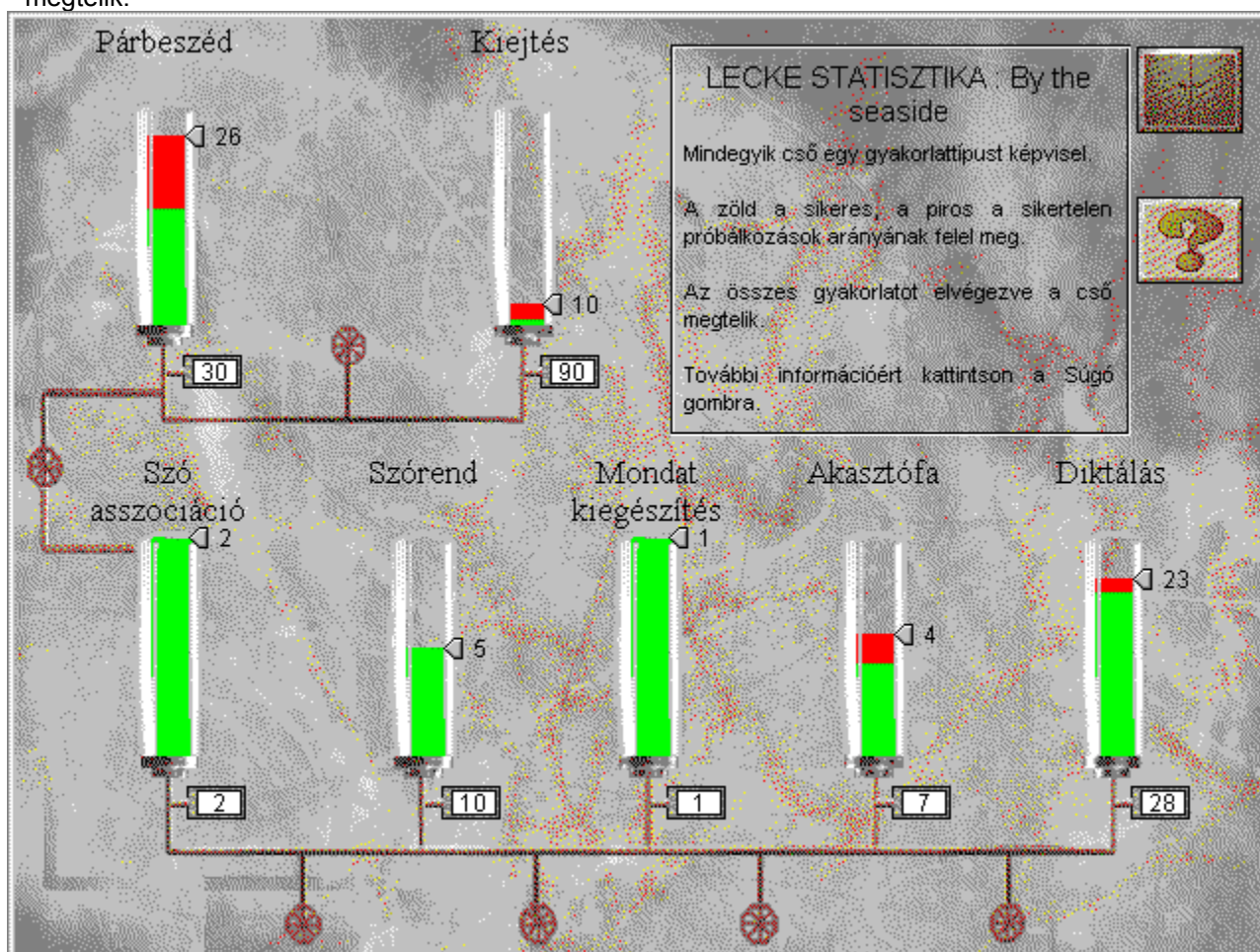
A szoftver az összes gyakorlattípusban elért eredményéről készít statisztikát : párbeszéd, kiejtés, asszociáció, mondat-kiegészítés, szórend, akasztófa, diktálás.

Értelmezés

Az aktuális téma eredményei csövek képében jelennek meg. Mindegyik cső egy-egy gyakorlattípust reprezentál.

A zöld és a piros szín aránya a sikeres és sikertelen kísérletek arányát tükrözi.

Minél több feladatot végez el, a cső annál jobban telik meg. Az összes feladatot elvégezve a cső megtelik.

Nem hallok semmit!

- ellenőrizze, hogy a fejhallgató/hangszórók **megfelelően vannak-e csatlakoztatva**.
- próbálja ki őket **más szoftvert** vagy **más számítógépet** használva.
- ellenőrizze, hogy megfelelően telepítették-e a **TaLk to Me** programot. Más is okozhat hibát, ezért figyeljen más **hibajelenségekre** is.
- lehet, hogy a **hangkártyája** nem működik. Ellenőrizze, hogy működik-e más szoftverrel. Próbáljon meg felvételt készíteni hangjáról a Windows Hangfelvevőt használva és hallgassa meg a felvételt.
- ha a hangkártyája rendelkezik „**Keverőasztal**” programmal, ellenőrizze annak beállításait és szintjeit.

A hangminőség rossz!

- ellenőrizze, hogy a fejhallgató/hangszórók **megfelelően vannak-e csatlakoztatva**.
- próbálja ki őket **más szoftvert** vagy **más számítógépet** használva.
- a hangminőség folyamatosan rossz vagy csak akkor, amikor a kiejtési gyakorlatot hallgatja vissza? Ebben az esetben hibás a **mikrofon**.
- **hangkártyája** esetleg hibás. Próbálja ki a szoftvertől függetlenül.
- ha folytonos, kellemetlen zajt hall, a kártyák **összeférhetlenségéről** lehet szó. Változtassa meg a megszakításokat és a címeket.
- ha a hangkártyája rendelkezik „**Keverőasztal**” programmal, ellenőrizze annak beállításait és szintjeit.

A számítógép egyáltalán nem hall engem!

- ellenőrizze, hogy a fejhallgató/hangszórók **megfelelően vannak-e csatlakoztatva**.
- próbálja ki őket **más szoftvert** vagy **más számítógépet** használva.
- beszéljen hangosabban; ebből ki fog derülni, hogy a számítógép egyáltalán hallja Önt vagy csupán rosszul hallja.
- ellenőrizze, hogy megfelelően telepítették-e a **TaLk to Me** programot és hogy az megfelelően fut-e; a problémát okozhatja más is, ezért figyeljen más **hibajelenségekre** is.
- a **hangkártyája** esetleg nem működik. Ellenőrizze, hogy működik-e más szoftverrel. Próbáljon meg felvételt készíteni a Windows Hangfelvevőt használva és hallgassa vissza.
- ha a hangkártyája rendelkezik „**Keverőasztal**” programmal, ellenőrizze annak beállításait és szintjeit.

A számítógép nem hall engem rendesen!

- ellenőrizze, hogy a mikrofon **megfelelően van-e csatlakoztatva**.
- ellenőrizze, hogy ez a probléma **mind** a párbeszéd, **mind** a kiejtési gyakorlat során előfordul-e. Máskülönben olvassa el a Telepítés és az Opciók fejezeteket.
- próbálja meg kideríteni, hogy hol a probléma; ellenőrizze, hogy betartja-e az utasításokat vagy esetleg a **számítógépben** van a hiba.
- próbálja ki a mikrofont **más szoftverrel** vagy **más számítógépen**.
- ha van „**Keverőasztal**” programja, ellenőrizze beállításait és szintjeit.

Nem tudom futtatni a TaLk to Me-t!

- voltak **telepítési** problémái? Kezdje újra a telepítést, betartva a megadott utasításokat.
- ellenőrizze, hogy a Windows megfelelő módon van-e **konfigurálva**.
- ellenőrizze a rendelkezésre álló **memória** nagyságát.
- a **hangkártya** megfelelően működik? Forduljon a hangkártya telepítését leíró kézikönyvhöz.
- lehet, hogy más kártyákkal való **konfliktus** okozza a problémát. Forduljon minden egyes kártya dokumentációjához, hogy megoldja a problémát.

Nem tudom telepíteni a TaLk to Me-t!

- ellenőrizze, hogy a CD-ROM-ja olvasható-e; ellenőrizze a **TaLk to Me** CD-ROM főkönyvtárát a Fájlmenedzserből. Forduljon a CD-ROM meghajtó dokumentációjához.
- bizonyosodjon meg arról, hogy a **megfelelő CD** van-e a CD-ROM meghajtóban.
- ellenőrizze, hogy elegendő szabad hely van-e a merevlemezen.
- ha a hangkártya telepítésével van a probléma, forduljon a dokumentációhoz, különös tekintettel a lehetséges **összeférhetlenségre**.
- ellenőrizze, hogy a Windows megfelelően van-e **konfigurálva**.

Mindig alacsony pontszámot kapok!

- nézze meg a Kiejtésének javítása pontot.
- mikrofonja torzít. Nézze meg a Mikrofon részt.
- lehet, hogy egyszerűen csak arról van szó, hogy valamit nem megfelelően **csatlakoztatott**; lásd A számítógép nem hall engem rendesen!.
- lehet, hogy túl sok a **háttérzaj**; próbáljon meg csendes környezetben dolgozni.

Rossz a kép minősége!

- legalább 512Kb-os SVGA grafikus kártyával rendelkezik? Ennek hiányában a kép minősége gyenge lesz.
- megfelelő a Windows konfigurációja? Ellenőrizze, hogy 256 színt tartalmazó 800x600-as képfelbontásra van-e beállítva.
- A **TaLk to Me** a program indításakor tájékoztatja Önt arról, hogy a program csak 16 színnel tud működni. Ellenőrizze a Windows konfigurációját és a grafikus kártyát.

Válaszaimat párbeszédkor nem fogadja el a gép!

- ellenőrizze a **nehézségi szint** beállítását; ha túl magasra állította a szintet, egy választ sem fogadja el a számítógép!
- a kiejtési gyakorlattal próbálja javítani kiejtését, figyelemmel kísérve pontszámát.

